

REPUBLIKA

Rok I. | LÓDZ, PONIEDZIAŁEK 17 SIERPNI 1925 r. | NUMER POJEDYNCZY 20 GROSZY | № 20
 REDAKCJA i ADMINISTRACJA, PIOTRKOWSKA 49. | WYDANIE PORANNE. | TELEFONY REDAKCJI: 27-24, 36-43, 36-44.
 GODZINY PRZYJĘC REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU | TELEFON ADMINISTRACJI 22-14.

Piłsudski—Sikorski.

Oryginalny list Marszałka do p. ministra spraw wojskowych w kwestji organizacji armji.

Marszałek Józef Piłsudski ogłosił następujący list otwarty:

Szanowny Panie Redaktorze!

Podczas ostatniego zjazdu legionowe go nie jeden dziesiątek osób zwracał się do mnie z zapytaniem, czy istotnie nie miałem żadnych pertraktacji z panem Sikorskim, obecnym ministrem spraw wojskowych, w sprawie ustawy o najwyższych władzach wojskowych. Stwierdziłem przytem, że przecie, jak ze strony pana Sikorskiego im wiadomo, poprawki wniesione do pierwotnego projektu są za moją zgodą i umową ze mną. Spotkałem się już z tem w rozmowach z kilku wyższymi oficerami.

Zawsze byłem zdziwiony tym faktem gdyż raz po raz w sposób stanowczy ogłaszałem swój pogląd na tę sprawę wręcz sprzeczny ustawie omawianej w sejmie. Wyrzuciłem w odpowiedzi zdumienie, że logika mniej przemawia do interpelantów niż pospolite kłamstwa, plotki i obmowa. Dodawałem, że widocznie potrzebne są silne bardzo argumenty i określenia, aby po przez sieć kłamstwa i reklamy przedrzeć się w Polsce ze słowami spokojnej prawdy i logiki.

Dlatego też, dla wyjaśnienia tej sprawy — jak widzę i nie wiem dlaczego żywo obchodzącej wielu czynnych i byłych wojskowych — proszę o umieszczenie jedynej bezpośredniej korespondencji którą wymieniliśmy w tej sprawie z panem Sikorskim jeszcze w lutym zeszłego roku. Jest nią list następujący:

Sulejówek, 29.II.1924.

Szanowny Panie Generale!

W sposób dosyć niezwykle, bo za podwójnem pośrednictwem, został mi przysłany Pański projekt o najwyższych władzach wojskowych z wyraźnym i nie-

rozumiałem dla mnie żądaniem, czy proszę, abym porobił „uwagi, inne sformułowania i skreślenia” w związku z projektem.

Wyznaję, że ten niezwykle sposób uważam za niegrzeczność względem mnie niegrzeczność uzasadnioną chyba tem, że wychowuje się pan generał w atmosferze, gdzie niegrzeczność względem mnie uważana jest za „dobry ton”, coś w rodzaju szykan, czy elegancji państwowej dla dostojników tak wysokich, jak minister.

Co się tyczy samego projektu, to streszczam krótko swą opinię. Jest to bardzo nieudolne naśladowanie instytucji francuskich z zapomnieniem o radykalnej różnicy pomiędzy nami a Francją. Tam ministrem jest zmienny człowiek cywilny, do którego dostawiają gabinet, aby go uczył być trochę rozumiejącym wojsko, a właściwym ministrem wojsko wym jest szef sztabu generalnego. U nas zaś ministrem jest zmienny także, lecz oficer armji. Wobec tego ta przewaga, jaką dekrety we Francji dają generalnemu inspektorowi — generałowi, przewidzianemu na naczelnego wodza — nad szefem sztabu generalnego, czyni z generalnego inspektora głównego oficera w armji, co jest w zgodzie ze zdrowym duchem wojska, którego jedyną racją istnienia jest zbrojna obrona państwa, a nie hocki klocki pokojowych intryg i burz w szklance wody przechodnich ministrów i gabinetów.

U nas więc wszystkie hock klocki do tychczasowych projektów i ustaw w tej dziedzinie są niestety ubliżające wojsku i zdrowemu poczuciu służby oficera, próbą obniżenia wartości ducha wojny przez obniżenia generała, mającego w swej pra-

cy odpowiednik ducha wojny, albo na korzyść oficera ministra (zmiennego) albo co najsmieszniejsze szefa sztabu generalnego.

W tym trójkącie małżeńskim oficerów — ministra, szefa sztabu i niechaj będzie inspektora przewodniczącego ścisłej rady — szef sztabu ma rolę przewrotnej kobiety, dającego tyłka na dwie strony, aby ciągnąć dla swego prostytucyjnego życia korzyści z obu stron.

Współpraca w tych warunkach jest zdaniem mojem niemożliwa.

Zaznaczam, że nie mając zamiaru wogóle, w tych hockach klockach dawać swego sumienia na handel polityczny, mówię obiektywnie nie będąc w niczem zainteresowanym.

Powstrzymuję się od uwag szczegółowych co do projektu z powodu, że samą zasadę uważam za hocki klocki nie warte poważnego zastanowienia się nad nimi.

Samego projektu nie odsyłam, gdyż zacząłem robić na nim notatki w stylu sobie właściwym i nie chciałem, aby pan minister już literalnie wziął te określenia do siebie.

Proszę przyjąć zapewnienia wysokiego szacunku, z jakim pozostaję

J. Piłsudski.

PS. Kopję listu zachowuję sobie.

Dziwny ten system kłamstwa i niegrzeczności, którego tak często w tem państwie jestem obiektem, wprowadza — wyznaję — mnie nieraz w zakłopotanie, gdyż jest to już natrętną muchą z chlewa ościężale latającą koło głowy. Nie dalek jak kilka dni temu z gazet dowiedziałem się, że brać będę udział w manewrach tegorocznych. Ogłoszonym to

zostało bez żadnego z mej strony upoważnienia, widocznie dla jakiejś chwilowej dla kogoś korzyści.

Pozwolę sobie na zakończenie przytoczyć moją rozmowę, którą miałem ongiś podczas mego urzędowania jako naczelnika państwa. Jeden z bardzo eleganckich dyplomatów reprezentujących jedno z wielkich mocarstw, przy rozmowie o sytuacji politycznej prosił mnie bym nie brał zanadto do serca dosyć obrażającej Polskę mowy publicznej wypowiedzianej przez premiera rządu, który ów dyplomata reprezentował. Na usprawiedliwienie dodał, że niestety w Polsce wobec względnie świeżej samodzielnie prowadzonej pracy państwowej tyle się rozsiewa fałszywych i nieprawdziwych wieści, tak śmiesznie a ubliżająco przekręca się każde słowo wypowiedziane, tak niezwykle śmiało i dziecinnie rozporządza się w druku bez upoważnienia imionami, nazwiskami i sekretami państwowymi, że uwzględnić trzeba ludzi, którzy aby być zrozumianymi, dochożą do najprostszycich nie używanych gdzieindziej form mówienia. Dodał złośliwie, że moja własna osoba w tem państwie jest dowodem prawdy jego słów w stosunku do Polski. Wydaje mi się często że od niejakiego czasu mógłby ów dyplomata powtórzyć jeszcze raz swoje słowa.

Proszę przyjąć, Panie Redaktorze, wyrazy należnego szacunku, z którym pozostaję, oraz słowa wdzięczności za umieszczenie mego listu w Szanownem Piśmie.

J. Piłsudski.

Sulejówek, 12.8.1925 r.

Potworny mord w śródmieściu.

Zwyrodniały zbrodniarz zabił kamieniem 76-letnią staruszkę.

Przypuszczalną przyczyną morderstwa była chęć rabunku.

Mieszkańcy Łodzi znowu poruszeni zostali straszną wieścią o bestjałskim mordzie, jaki miał miejsce w domu przy ul. Nawrot 34.

Od dłuższego czasu w niewielkiej izdebce w suterynie, zamieszkiwała wdowa 76-letnia Marja Pawelkiewiczowa.

Była ona właścicielką magla, który stanowił jej jedyne źródło dochodu. A dochód ten był dosyć znaczny, bowiem magiel Pawelkiewiczowej cieszył się dużą frekwencją.

Onegdaj rano staruszka wstała i odzławszy na siebie odświeżny strój, udała się do kościoła.

Po skończonem nabożeństwie opuściła dom modlitwy i podreptała do domu.

Otworzyła swą skromną izdebkę i weszła do środka. Pokrzatała się jeszcze chwilę, aż wreszcie, zmęczona drogą, położyła się na łóżku i w końcu zasnęła.

Pawelkiewiczowa stołowała się u swej córki Stanisławy, gdyż dopilnowują ją magla, zbyt trudno jej było prowadzić jeszcze gospodarstwo domowe.

Tego dnia córka długo czekała na swą matkę z obiadem. Już potrawy wszystkie były gotowe, a matki widać nie było.

W miarę posuwania się skazówek zegara, niepokój córki silnie wzrastał. Wreszcie wiedzioma jakimś złem przeczuciem, poszła do mieszkania matki.

Drzwi izdebki została zamknięte. Sądząc, że matka śpi, zapukała lekko, bojąc się zbyt gwałtownie śpiącą przebudzić.

Nikt się jednak nie odezwał.

Zapukała po raz drugi, już nieco silniej, lecz i tym razem bezskutecznie. Drżąc pod wrażeniem jakiegoś dziwnego leku, poczęła się silnie dobijać — cisza...

W panicznym strachu wybiegła na ulicę, by przez jedyną okno wjrzeć do wnętrza mieszkanca.

Siadła na chodniku i zapaliwszy zapałkę, spojrzała wyleknioma do izdebki.

Nagle okrzyk bezgranicznego przerażenia wydobył się z jej piersi.

Na podłodze leżała Pawelkiewiczowa. Wokół niej olbrzymia kałuża krwi, opodal której leżał okrwawiony kamień.

Twarz staruszki tworzyła krwawa ranę.

Morderczy cios zadał zbrodniarz kamieniem w oko, które całkowicie wypłynęło.

Zbiegli się sąsiedzi. Zawiadomiono policję, która natychmiast przybyła na miejsce bestjałskiego mordu. Przy pomocy ślusarza otworzono drzwi.

Zbliżono się do leżącej staruszki. — Uniesiono jej krwawą głowę. Wszelki jednak ratunek okazał się bezskuteczny. Był to już tylko zimny trup.

A córka, znalazłszy się u zwłok matki, wybuchnęła szalonym płaczem. Rzuciła się na martwe ciało staruszki, chcąc jakdyby tym sposobem

wskrzesić swą matkę.

Odciągnięto ją od trupa, zaprowadzono do sąsiadów, gdzie długo jeszcze zrozpaczona córka zalewała się łzami.

Policja wszczęła doraźne śledztwo. Okazało się, że zamordowana Pawelkiewiczowa uchodziła za dosyć zamożną. Okradano mieszkanie jej już trzykrotnie, a ostatnio, przed kilku tygodniami skradziono jej 465 złotych.

Podjęto o dokonanie morderstwa padło na syna dozorca domu Jana Musę.

Aresztowano go i odstawiono do aresztu śledczego.

Czy z mieszkania staruszki coś zrabowano, narazie nie udało się ustalić.

Pokój, w którym dokonano morderstwa opieczętowano, trupa zaś zabezpieczono na miejscu, aż do przybycia władz sądowo-policyjnych.

Uroczystości ku czci Reymonta w Wierzchosławicach.

Wierzchosławice, 16 sierpnia.

Odbyła się tu uroczystość na cześć 100-letniego laureata Nobla Władysława Stanisława Reymonta urządzona przez lud polski. W uroczystości wzięło udział około 12 tysięcy włościan ze wszystkich dzielnic Rzplitej. Na czele komitetu obchodu stał prezes Witos, na czele komitetu wykonawczego b. prezes ministrów Leopold Skulski. Rząd reprezentował p. minister W.R. i O.P. Stanisław Grabski, wraz z dyrektorem departamentu sztuki Skolnickim. Ponadto w uroczystości wzięli udział podsekretarz stanu w ministerstwie rolnictwa dr. Raczynski, wojewodowie krakowski Kowalikowski, lubelski Moskałewski.

Uroczystość rozpoczęła się po przybyciu Władysława Reymonta wraz z małżonką o godz. 8.20 do Bogumiłowa, skąd w otoczeniu bandery krakowskiej na 6-konnym wozie przewieziono laureata do Wierzchosławic. U wejście do wsi ustawiono bramę tryumfalną, przy której Reymonta imieniem komitetu obchodu powitał prezes Skulski.

Po krótkim pobycie w domu prezesa Witosza uczestnicy uroczystości dali się do miejscowego kościoła na uroczystą sumę, poczem udano się na polanę pod lasem. Pierwszy przemawiał b. poseł ks. Sparkiewicz, który wygłosił odniesienie patriotyczne kazania o uczuciach miłości ku społeczeństwu i ludowi, poczem zabierali głos p. minister Grabski, prezes Witos, wicemarszałek Osiecki, senator czechosłowacki Krzysko - Milutin. Imieniem towarzystwa literatów i dziennikarzy przemawiał redaktor Krakowski imieniem prasy zagranicznej dr. Olivilivi.

Na wszystkie te przemówienia odpowiadał Władysław Reymont.

Szczegóły katastrofy pod Amiens.

Paryż, 14 sierpnia.

Wczorajsze doniesienia o katastrofie kolejowej w Amiens potwierdzają się w całej pełni. Dotąd ustalono 14 zabitych i 160 osób poranionych, z czego 71 ciężko.

Prace ratownicze trwały całą noc. Miejsce katastrofy przedstawia obraz wstrząsający: ponieważ pociąg szedł do Boulogne, więc prawie wszyscy pasażerowie ubrani byli na biało, tym wydatniej zaznaczają się brud i plawy krwi.

Zarządzono energiczne śledztwo, wzburzenie jednak zwłaszcza wśród personelu dworca jest tak wielkie, że racjonalne przeprowadzenie tego śledztwa było dotąd niemożliwe.

Ogólnie przypuszczają, że przyczyną katastrofy było zbyt późne przestawienie zwrotnicy.

ELISABETH ESCHRICHT.

Kto wołał?

Co to było?

Piękna Doretta przebudziła się nagle.

Ciemna noc zaległa jej różową sypialnię.

Strach ogarnął Doretę i drżąca ręka zapaliła światło.

Szeroko rozwarciem oczyma rozgląda się po pokoju, lecz nic się w nim nie zmieniło.

Wszystko jest na swoim miejscu! Piękne amorki, w kształcie klamer, spinają ciężkie kotary z jedwabnego adamaszku, tysiące drobnotek, wypełniających życie takiej damy, rozrzucone są tu i tam, a wielki bukiet lilij, roznosi dookoła zwodniczo-upojny zapach, jak gdyby mówił: tak zwodniczo i upojne są całusy tego, który mnie ofiarował.

Nie — to nie było to, co Dorette zbudziło ze snu w panicznym strachu.

Oddychała prędko i czuła bicie serca.

Uśmiechnęła się. Zrozumiała co było powodem strachu: jej sen!

Myślała o nim i — struchlała. Skąd te straszne, nieprzyjemne rzeczy?

Widziała we śnie siebie. Była zupełnie naga, tańczyła — musiała tańczyć pod melodje, gwizdaną przez diabła.

Czart miał oblicze jej kochanka.

Bolały i paliły ją nogi od tego szalonego tańca. Lecz bies coraz szybciej,

szybciej gwizdał. Wtem potknęła się i zauważyła, że tańczy na wielkiem, krwawiącym, drgającym sercu.

A każde serca bicie wydawało wyraźny, płaczący jęk. Jak rozrzucone dzwony brzęczały i przeraźliwie brzmiały te dźwięki i taki ból straszny sprawiała tańczącej, że własny ją krzyk ze snu zbudził.

Westchnawszy ciężko, opadła Doretta na jedwabne poduszki, zgasła światło i zasnęła.

Lecz „coś” nie spało.

To „coś” ścisnęło ciemności i rzuciło je na serce śpiącej. Pelzając, objęła ją, jak polip swoimi jadowitymi mackami, dławiąc każdy okrzyk strachu.

Kropki potu zrosiły jej małe czoło, a ręce błądziły nerwowo to tu, to tam po niebieskiej jedwabnej koldrze.

Oddychała niespokojnie, a na długiej szyi pulsowała żyła, jakby pęknąć chciała.

Strach, strach! Nagle — cichy, dźwięczny ton, wyraźne uderzenie — jeszcze raz — prędko — prędko — aż wyraźnie — zupełnie dzwoni telefon.

Okropnym krzykiem przerażenia Doretta się zerwała.

Co to było?

To był znowu ten szum, ten dźwięk. Z ledwością w stanie była zapalić światło.

Co to jest? Kto dzwoni? Która jest godzina?

b. p. ANNA z HEIMANÓW

NAFTALOWA SZYFFER

zmarła po długich i ciężkich cierpieniach dnia 16 sierpnia.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu żałoby przy ul. Zawadzkiej Nr. 21 nastąpi dziś dnia 17 b. m. o godz. 3 po poł.

O czem zawiadamiają, krewnych i znajomych pogrążeni w głębokim smutku

Mąż, dzieci i wnuki.

Minister Skrzyński o swej podróży amerykańskiej

Co najbardziej interesuje yankesów?

Protokół genewski nie jest pogrzebany.

Paryż, 16 sierpnia.

Minister Skrzyński w wywiadzie, udzielonym wczoraj korespondentom polskich pism, wyraził ogromne zadowolenie z podróży swej do Ameryki, dokąd pojechał w dwóch celach: Aby poznać się z prądami i poglądami sfer kierowniczych na kwestję polityki między narodowej, oraz aby dać poznać Polskę, która aczkolwiek posiada tam wiele sympatji, niema jeszcze do sympatji

też podstaw rzeczowych na gruncie ekonomicznym. Obydwa te cele minister osiągnął i to głównie dzięki wielkiej uprzejmości St. Zjednoczonych, które udzieliły mu wszelkich ułatwień. Ze strony prezydenta Collidge, minister doznał nader ujmującego przyjęcia, co ma bardzo doniosłe znaczenie, gdyż w Ameryce prezydent zajmuje stanowisko wyjątkowo wpływowe wśród zagadnień polityki światowej. Najżywiej interesuje

Amerykę kwestja współpracy z Europą. Sprawa ta nader realna, weszła już obecnie na tory walk politycznych.

Zapytany przez przedstawicieli świata sjonistycznego o zetknięcie się z żydami amerykańskimi, minister zaznaczył, że w czasie przyjęcia delegacji przemysłu żydowskiego, która wyraziła radość z powodu dojścia do porozumienia między rządem polskim i ludnością żydowską, oświadczył delegacji, że porozumienie to stanowi zamknięcie starego rozdziału historii i otwarcie nowego.

Prasa żydowska w Ameryce, zachowała się bardzo poprawnie, zajmując wobec ministra i wogóle wobec Polski stanowisko zupełnie przyzwolite.

Zapytany o rozmowę z Briandem, minister Skrzyński oświadczył, że wyniósł jak najlepsze wrażenie. Uzgodnienie stanowisk Francji i Anglii, jest rzeczą najbardziej cenną dla Polski i całego pokoju europejskiego.

Sformułowania kwestji, dotyczących Polski, jeszcze nie rozpoczęto. O sprawach tych minister będzie mówił obecnie z prezesem rady ministrów i kolegami i dopiero po tych rozmowach, nastąpi porozumienie z Francją w kwestji tych paragrafów paktu gwarancyjnego, które odnosić się będą do Polski.

Protokół genewski nie przestaje być podstawową zasadą, na której układ o bezpieczeństwie będzie się opierał.

Zapytany o możliwość porozumienia w sprawie paktu bezpieczeństwa przed otwarciem wrześniowej sesji ligi narodów, minister odpowiedział, że wątpli, aby porozumienie to zapadło przed ogólnym zgromadzeniem. W każdym bądź razie sesja wrześniowa ligi będzie miała doniosłe znaczenie, gdyż wznowiona na niej będzie dyskusja nad protokółem, który wcale nie został pogrzebany.

Bankrutujący koncern Stinnesa

oddaje połowę akcji swych przedsiębiorstw robotnikom.

Berlin, 16 sierpnia.

Agencja Wschodnia.

Krytyczna sytuacja w zakładach mechanicznych dr. Edmunda Stinnesa A. G. A. nie została jeszcze załatwiona. Wprawdzie dr. Stinnes, chcąc zapobiec niemożliwości wypłacenia zarobków robotnikom i urzędnikom, zdecydował się rozdzielić pośród nich połowę akcji przedsiębiorstwa, jednakże rada załogowa robotników nie zdecydowała jeszcze, czy

zgodzić się na to wobec wątpliwości, jakie akcje te nasuwają, gdyż na rozwinięcie się przedsiębiorstwa, a co za tem idzie, na popyt na akcje, liczyć nie można. Również i banki nie zamieniają swego opornego stanowiska i odmawiają w dalszym ciągu kredytów. Jeżeli położenie obecne przeciągnie się na dłużej, kilku tysiącom robotnikom i urzędników grozi usunięcie.

Epidemia na przepłynięcie kanału La Manche.

Paryż, 16 sierpnia.

Amerykańska pływaczka miss Harrison próbowała ponownie przepłynąć kanał La Manche, lecz po 7 godzinach przebywania w wodzie, tak opadła z sił że w stanie nieprzytomnym wydobyto

ją na towarzyszący jej statek. Z powodu dużej warstwy tłuszczu, którym pokryte było ciało pływaczki, zaledwie przy wysiłkach dwóch dobrych pływaków, zdołano wydobyć Miss Harrison z wody.

Patrzy na mały porcelanowy zegarek, nie mogąc w zdenerwowaniu rozpoznać cyferblatu. Lecz zegar przyszedł jej sam z pomocą: wybija jak na kowadło, trzy razy.

Trzecia godzina?

A telefon dzwoni. Dzwoni przerywanymi dźwiękami, tak jak bije chore serce: nieregularnie, niespokojnie, słabo.

Wołał, jakby w strachu i cierpieniu i przynosił ze sobą zgrozę.

— Umilknij — ty!

Doretta zatyka uszy. Drzy, ze strachu.

Niema odwagi podnieść słuchawkę. Zdawało jej się, że z tego małego aparatu spoziera na nią coś złego, nieprzyjemnego, że cały napelniony jest wybuchowym materiałem, który zniszczyć chce jej szczęście. Telefon ucichł. Dźwięk był urywany, prawie błagalny.

Wtem Doretta zdobyła się na odwagę — błada z przymkniętymi oczami zapytała cicho:

— Kto tam?

Cicha, jak szmer, była odpowiedź: — Retta, droga Retto, przyjdź, przyjdź!...

Z krzykiem, jak gdyby ją zmija w rękę ukąsiła, rzuciła Doretta słuchawkę. Dreszcz przeszedł po jej ciele. Ze zgrozą w oczach utkwiała wzrok w telefon, który wydał jeszcze słaby cichy dźwięk, proszący — i ten dźwięk budził strach. Doretta jeszcze raz chwyciła słuchawkę i krzycząc w aparat, wytała:

— Kto — kto tam mówi? Matko — Ty ?? —

I jakby, jakieś dalekie echo dźwięczało znowu: „Droga Retto — droga Retto — Re —

Doretta krzyczała prawie:

— Gdzie ty jesteś — matko, — gdzie Ty — hallo, — hallo —

Nie było odpowiedzi. Cisza.

Doretta siedziała oszołomiona. Czy ona śni jeszcze? Czy telefon doprawdy dzwonił? —

Mechanicznie zawiesiła słuchawkę na haku. Nie mogła myśli należycie skupić. Oczy jej patrzyły się ciągle na telefon, jakby, on odpowiedzieć miał na tysiące dręczących ją pytań.

Lecz mały ten przedmiot stał, kryjąc w sobie tajemnicę, a Doretta była pod jego wpływem i jego woli uległa.

Ciągle słyszała: „przyjdź, chodź!” i wiedziała, że temu wezwaniu zadość uczyni. A to słowo „chodź” było dużym stawało się coraz większym i było wypisane ognistymi zgłoskami wszędzie, gdziekolwiek padał wzrok Doretty. Mózg jej przytem pracował gorączkowo.

Co się stało, że matka jej nagle wołała ją w nocy?

Jej matka o której od ośmiu lat nie słyszała, która ją odepchnęła, gdyż Doretta poszła na śliską drogę.

Jej matka, ta sroga, czcigodna, prosta kobiecina.

(Dok. nast.)

Wiadomości bieżące.

SIERPIEŃ
17
PONIEDZIAŁEK

Dziś: Jacka, Pawła
Jutro: Agapita, Firmina

Wschód słońca o g. 4.10
Zachód o g. 7.16
Wsch. księżycy o g. 10.17
Zachód o g. 11.29
Długość dnia 15.29
Ubyło dnia g. 1.09

Ofiary onegdajszej ulewy.

Piorun w domu przy ulicy Zawiszy № 5.

Onegdaj nasze miasto nawiedziła ogromna burza, która najwięcej dała się odczuć północnej dzielnicy miasta. — O godzinie 14 min. 15, uderzył piorun w dom trzypiętrowy przy ul. Zawiszy 5, trafił w mieszkanie Jędrzejewskiego Józefa na 3-ciem piętrze, gdzie zawałił sufit oraz porysował ściany. Następnie przeniósł się do sąsiedniego mieszkania niejakiego Kajdasa i poczynił tam już znacznie większe spustoszenia, poczem piorun przeszedł na drugie piętro, do mieszkania Szpiro, tam uszkodził także sufit i powylaływały tam wszystkie szyby z okien wskutek huk. W owym czasie stał w klatce schodowej z siostrą Karol Frajersztajn, lat 24, robotnik, któ ry ogłuszony hukiem pioruna upadł na schody przez co rozbił sobie głowę.

Państwowy podatek od placów.

W czwartek upływa termin składania deklaracji o podatku państwowym od niezabudowanych placów na r. 1925. Deklaracje należy składać w wydziale podatkowym magistratu na Placu Wolności. (b)

Kronika policyjna.

W podwórzu domu Nr. 13 przy ulicy Zakątnej, 10-letni Stanisław Stefański, zeskakując z wysokości beczki zaczął się o wystający hak żelazny, wskutek czego odniósł ranę szarpaną prawego uda.

Lekarz pogotowia opatrzył chłopca.

Na ulicy Nawrot Nr. 2 robotnik 45-letni Bolesław Czerniak upadł podczas ataku epileptycznego, wskutek czego otrzymał ranę głowy.

Lekarz pogotowia po udzieleniu Cz. pomocy odwiózł go do szpitala.

Na ulicy Pańskiej Nr. 45, Abram Sztuhlman (lat 13) uderzony został kamieniem w głowę.

Lekarz pogotowia udzielił mu pomocy na stacji.

W podwórzu domu Nr. 196 przy ulicy Wólczańskiej pobity został 12-letni syn doróżkarza Edward Grodecki.

Udzielono mu pomocy na stacji pogotowia.

W podwórzu domu nr. 77, przy ulicy Pańskiej pokasana została przez psa 42-letnia żona robotnika Stefania Kowalska. Udzielono jej pomocy na stacji pogotowia.

2-letnia córka robotnika Salcia Zylberg, pozostawiona bez opieki, wypadła z okna I piętra domu nr. 78 przy ul. Konstantynowskiej. Lekarz pogotowia udzielił dziecku pomocy, pozostawiając je na miejscu.

Teatr „SCALA“
Dziś, w poniedziałek 17 lipca
DZIEŃ i NOC

Ańskiego
z K. ADWENTOWICZEM
w roli głównej.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

LUNA

POTEGA
BRYLANTÓW

LUNA

Ojciec widział we śnie tonącego syna.

Echa tragicznej śmierci studenta. — Łodzianina w Teofilowie.

Przed dwoma dniami donosiliśmy o strasznym wypadku utonięcia w Pilicy młodego studenta, który na kilka dni przyjechał do Teofilowa.

Otóż po długich poszukiwaniach, okoliczni chłopcy wyłowili zwłoki topielca, którym okazał się łodzianin, student politechniki warszawskiej, Lewin, zam. przy ul. Andrzeja.

Gdy Lewin wraz z dyrektorem Davisonem kapali się, siostra Lewina ciągle nawoływała go, by nie zapuszczał się w głębie, gdyż nie umie pływać, lecz brat lekcewał sobie napomnienia i padł ofiarą Pilicy.

Gdy dr. Rygiere rzucił się na ratunek tonącym: Lewinowi i dyr. Davisonowi, schwycił jednego za włosy, a drugiego pod ramiona, lecz czując, że nie podola, wołał ratunku, lecz stojący na plaży mężczyźni, aczkolwiek umieli pływać, nie pospieszili na ratunek, choć żona dr. Rygiere również wołała o pomoc, bojąc się, że mąż utonie wraz z ratowanymi.

Tego samego dnia, do zmarłego Lewina, który za kilka miesięcy miał otrzymać dyplom inżyniera, nadszedł list od jego ojca, w którym uprzedza on syna, by się nie kapał, gdyż sniło mu się, że syn utonął. Niezwykle to przeczucie ojca jest tematem rozmów mieszkańców Teofilowa i Spały. (b)

Wiadomości sportowe.

Kłeska reprezentacji Poznania.

Poznań—Łódź 2:3 (1:0).

Zowody międzymiastowe pomiędzy Poznaniem a Łodzią zakończyły się zasłużonym zwycięstwem łodzian.

Gra początkowo nie zajmująca, później zmienna. Naogół uwidacznia się przewaga reprezentacji Łodzi.

Bramki zyskują: Karaś 1 i 2 dla Łodzi, Niziński i Szepe po jednej dla gości. Gospodarze nie wykorzystują rzutu karnego.

Sędzia p. Łaba z Krakowa

Poznań—Ł. K. S. 1:3.

Przebieg gry bardziej zamujący, niż dnia poprzedniego.

Dla ŁKS zyskują bramki: Jańczyk 2 i Durka 1. Goście nie wykorzystują rzutu karnego.

Jedyny goal dla Poznania zyskuje Szepe.

Sędziował p. Marczewski.

G. M. S. — HAKOAH 0:0.

Bezładna gra obu drużyn. Sędzia p. Otto.

RAPID—POGOŃ 5:2.

Nieoczekiwana klęska Pogoni. Sędziował p. Konopka.

ROZGRYWKI O MISTRZOSTWO D. O. K. VIII.

Toruń, 16 sierpnia. Rozegrane zawody między drużyną mi 63 p. p. i 64 p. p. o mistrzostwo piłki nożnej D.O.K. VIII zakończyły się, przy stałej, wysoko cyfrowej przewadze 63 p. p. w stosunku 10:0.

WISŁA CZARNI (Lwów) 2:1 (1:0).

Kraków, 16 sierpnia. Do zawodów przystępuje Wisła z 5-ma rezerwowymi, Czarni zaś w komplecie. Gra równa i żywa obfitowała w wiele ciekawych sytuacji podbramkowych. Bramki uzyskują dla Wisły Czula i Reyman, dla Czarnych — Drapała. Sędzia p. Seidner.

D.F.C. (Praga — POGOŃ 2:1 (0:0).

Lwów, 15 sierpnia. W pierwszym dniu zawodów gra ostra i interesująca, przynosi zwycięstwo gościom w stosunku 2:1. Bramki strzelili dla D.F.C.: Wiegelhoffer z wolnego i Sedlaczek; dla miejscowych — Kuchar. Sędzia p. Szor słaby. Publiczności 3000.

D.F.C. (Praga) — POGOŃ 2:1 (0:0).

Lwów, 16 sierpnia. W drugim dniu zawodów goście zwyciężają powtórnie. Gra ładna, jedna z najciekawszych, jaką oglądano we Lwowie. Pogoń z rezerwa bez Garbienia, Szabakiewicza i Giebartowskiego po przerwie. Gra otwarta przynosi dwa punkty prażanom. Pogoń nie wyzyskała rzutu karnego. Wyróżnił się w Pogoni — obrona i Kuchar; u gości — sr pomocny Tappe i Patek w napadzie. Sędziował p. Szargel. Publiczności 3000

Święto żołnierza polskiego w Łodzi.

Już w piątek wieczór capstrzyk z muzyką wojskową oznajmił mieszkańcom miasta o święcie żołnierza.

W sobotę rano, na placu Hallera, stały w czworoboku oddziały wojsk garnizonu, poczem w obecności władz wojskowych, rządowych, samorządowych oraz przedstawicieli instytucji społecznych, odbyła się msza polowa przy wystawionym na ten cel ołtarzu.

Po nabożeństwie odbyła się defilada którą przyjął przed Grand Hotelem dowódca okręgu korpusu generał Joung w otoczeniu adjutantów, przyczem obecni byli: wicewojewoda Łyszkowski, wiceprezydent Groszkowski, wojewódzki komendant policji, inspektor Wróblewski, komendant policji łódzkiej podinspektor Roszkowski, przedstawiciel kuratorium, dyrektor Wolczyński oraz większa ilość oficerów miejscowego garnizonu.

Szybko przemaszerowały bataljony 28 i 31 p. S. K., baonu sanitarnego i dywizjon samochodowy.

Po południu żołnierze garnizonu bawili w teatrach i kinach, poczem w oddziałach odbyły się okolicznościowe przemówienia, po których żołnierze otrzymali piwo i papierosy. (b)

TEATR LETNI W PARKU STASZICA.

Z niesłabnącym powodzeniem utrzymuje się na afiszu przezabawna farsa Hennequina i Webera. Huragany śmiechu i długo niemilkące oklaski dają dowód, że „Gdy meżowie zdradzają”, to jedna z najweselszych premier teatru letniego.

Jutro „Gdy meżowie zdradzają”.

LETNI TEATR POPULARNY w SCALI

Dziś, w poniedziałek, dnia 17 b. m. o godz. 9 wiecz. po cenach niższych do połowy, wspaniała pełna humoru lalka komedia „Żywy pasaż” (Niche).

Od godz. 8 wiecz. koncert pod batutą p. Z. Piłarskiego.

Kasa czynna od godz. 12—3 i od 10 do 10 wiecz.

Jutro w dalszym ciągu „Żywy pasaż”.

TEATR SCALA.

„Dzień i Noc” — Anskiego, cieszy się olbrzymim powodzeniem. Publiczność łódzka, wypełniająca na każdym przedstawieniu „Dzień i Noc” szczególnie ceni teatralną podziwianą z niebywałym zapałem wspaniałą grę lwowskich artystów z p. Adwentowiczem na czele. W wspaniałym bojem zdobyli wielkie uznania bywalców teatralnych.

CASINO

Dziś i dni następnych!

Dziś i dni następnych!

Małpy dokonały więcej niż ludzie!

Nad słynnym procesem darwinowskim w Ameryce biedziły się łowy sędziowskie i prokuratorskie. Zjechały się do Dayton gromady reporterów z całego świata. Opinia publiczna Ameryki i Europy emocjonowała się wynikiem procesu

„CZY DARWIN MA RACJĘ?”

Aż tu niespodziewanie trzy małpy na ekranie Fox-Film

FLICK, FLACK I FLOCK

zdumiewająco zabawnie rozwiązały całe zagadnienie. Dziewięć aktów humoru, werwy, dowcipu i komiki.

Orkiestra symfoniczna. — **CENY MIEJSC OD 1 ZŁOTEGO.** — Dla młodzieży dozwolone. Sala mechanicznie wentylowana i ochładzana. — Początek o godz. 5-ej po południu.

Dziś i dni następnych!

SZLAGIER SEZONU!

Grzeszna miłość

W roli głównej: **IWAN MOZŻUCHIN.** Nad program: **POLOWANIE NA MEŻÓW** Pełna humoru świetna farsa amerykańska z **SID. SMITH** w roli głównej. Ceny miejsc od 1 zł. — Orkiestra pod kier. p. A. Czudnowskiego. — Początek o 4. 6-ej, ostatni o 10 w.

Motto: Miłość droższa jest ponad wszystkie skarby świata.

Wielki dramat aktualny w 8-u aktach. Scenariusz — I. Mozzuchin. Reżyserja Al. Wolkowa. Niezwykłe oryginalna niezmiernie zajmująca treść! Niebawymy przepych wystawy! Cuda dekoracyjno-kostjumowe. Zdjęcia — Burgessowa dokonane w Anglii, Nicei, Korsyce i Paryżu.

8-kl. Wyższa Szkoła Realna Narutowicza (Dzielna) 58.

Egzaminy wstępne do wszystkich klas, oprócz ósmej, rozpoczną się w dniu 2 września t. b. o godzinie 4-ej p. p. Uwaga: Niezamożni uczniowie klasy wstępnej placę połowę normalnego wpisu.

Dyrektor: **K. Wiśniewski**

KOMPLETY RYSUNKOWE i malarskie WAKACYJNE ART. MALARZA MAURYCEGO TRĘBACZA

Specjalna nauka rysunków dla uczniów szkół średnich niezaawansowanych. Nauka rysunków dla dorosłych amatorów i osób utalentowanych. Ceny od 1 czerwca b. umiarkowane zarówno w kompletach jak i pojedynczo. Art. malarz **MAURYCY TRĘBACZ**, Piotrkowska 71 przyjmuje od godziny 4—7.

Maszyna parowa

wentylowo-tłokowa, sprzężona, (Compound) nowa nieużywana, 330/360 x 700 mm., z kondensacją około 250 PS siły, z kołem linowym, st. równomierności 1:250, na bardzo dogodnych warunkach, płatności zaraz

do sprzedania.

Maszyna ta jest pierwszorzędnym fabrykatem, a sprzedaż następuje jedynie z powodu konieczności ustawienia turbiny. Zgłoszenia sub „Maszyna Compound” pod nr. 1996 do administracji „Ilustrowanej Republiki”. 7871-3

Ogłoszenie Fuchs'a to mur
o który oprzeć się może najbardziej zachwiana firma; nie upadnie nigdy, skoro tylko się zwróci o radę reklamową do

Akwizycji ogłoszeń FUCHS
Piotrkowska 50, Tel. 21-36.

Dr. H. GUTSZTADT
powrócił.
Akuszerka i choroby kobiece od 4—6 184-2
Zachodnia 62 telef. 29-52

Pończochy jedwabne
inne, suknie trikotynowe i t. p. przyjmuje do reperacji.
ul. 6-go sierpnia 76, III piętro
Tanio, bo w prywatnym mieszk.

MIESZKANIA,
lokale i pokoje umeblowane stale poszukuje i poleca
Biuro „ADMINISTRATOR”
Piotrkowska 20, telef. 28-08

DR. KOWENA
(Dr. CAUVIN)
OCZYSZCZAJĄ KREW I REGULUJĄ CZYNNOŚĆ KUSZEK ZAWSZE PRZYNOŚĄ ULGĘ
PIGUŁKI KOWENA
34 DO NABYCIA WE WSZYSTKICH APTEKACH
OSTRZEŻENIE: SIĘ BIEŻĄ NASTĘPOWANIOMI WYWIĘ

Dr. med BRAUN

Poludniowa Nr 23 telef. 40-26. Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Leczenie światłem (Lampa warcowa). Przyjmuje od 8 do 9.30 od 4 i pół do 8 w

Dr. Lagunowski

Gdańska 42. Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 12—2 do 2 i 5—8.

Za 30 złotych w ciągu jednego miesiąca nauczam gruntownie kroju i szycia. Al. I-go Maja 41 m. 17.

Wielki pokój

frontowy umeblowany do wynajęcia. Oferty sub „Wrzesień” w adm. „Il.”

Ogłoszenia drobne

Kupno i sprzedaż
Kasa ogniowata — niedrogo do sprzedania. Grand-Hotel — wejście od ul. Traugutta. Portier wskazuje. Codziennie od 11—12 3

Zagubione dokumenty
Kradziono portfel i wraz z książeczką wojskową i przydziałem, wydana przez P.K.U. Łódź. Wacławowi Kaneczkiewiczowi. 142-3

Rozmaite
Akuszerka Pipkowska przyjmuje zamówienia pan. Piotrkowska 132 14
Pracowniczka aparcka z praktyką poszukuje pracy w aptece (referencje). Oferty do adm. sub. „Pracowniczka”. 8214—3
Przepraszam na maszynie oraz tłumacząc z angielskiego i niemieckiego. Ogrodowa 12 m. 16

Ważni młodzi ruty nowani agenci handlowi odwiedzający majątki ziemskie, młyny, tartaki gorzelnie i t. d. poszukują do sprzedawania przywloków wchodzących w zakres branży powyższej. Łaskawe zgłoszenia do „Il. Republiki” sub. „Dobre rezultaty” 12-15

Wojciech Chaim Jarubowski zgubił dowód osobisty wydany w Komisariacie Rządu na m. Łódź. 165—3

Wojciech Berek rocznik 1898 zgubił kartę powołania dnia 3.VIII 1925. Kategorie C.2 zamieszkuje ul. Pomorska 81. 173—9

Łódź Kamieńska zgubiła dowód osobisty wydany w Chojnach. 185—3

Prenumerata: „Ilustrowanej Republiki” wraz z ilustr. dodatkiem niedzielnym „Nowa Panorama”: w Łodzi 4 zł. 20 gr. miesięcznie. — Z amiejcowa 5 zł. 20 gr. miesięcznie. — Zagranicą 7 zł. 20 gr. miesięcznie. — Odsyłanie do domu 30 groszy miesięcznie drożej. Za terminowy druk ogłoszeń admin. nie odpowiada. Drona 1) gr. Piszczyca 2) gr. Naimniejsze 50 gr.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz milimetr. (na stronie 1) szpalt). W TEKSTACH 4) gr. za wiersz mil. (na stronie 4) szpalt). NEKROLOGI I NADESŁANE 30 gr. za wiersz mil. (na 4 szpalt). Zarezerwowanie i zaślub, po tekście 10 złoty. Zamiejscowe 9 50 proc. Zagraniczne 100 proc.

Wydawca: Dr. Leszek Kirkien. Redaktor: Wacław Smólski. Członkami wydawnictwa „Republika” sp. z ogr. odp. Piotrkowska 49 i 15.